

N:o 74.*Af Herr Ehrengrenat, angående skatt å cigarrer.*

Af föremål, som lämpa sig till beskattning, intager onekligen tobaken ett framstående rum. Om densamma såsom beskattningsföremål kan sägas nästan allt, som blifvit sagdt om bränvinet. Den är ursprungligen en öfverflödsvara, som genom vanan för mången öfvergått till en nödvändighetsvara. Den är, i öfvermått begagnad, skadlig för helsan. Den kan, genom den vidt utbredda förbrukningen, inbringa en betydlig skattesumma o. s. v.

Bland invändningar, som blifvit gjorda mot tobaksskatt, anser jag följande, som den mest behjertansvärda: "Beskattningen på af den stora massan begagnade förbrukningsartiklar måste alltid på ett tryckande och mot tillgångarne oproporionerligt sätt drabba den mindre bemedlade delen af nationen, och denna del af landets innebyggare tryckes redan förut så mycket den tål genom bränvinskatten och tullen å kaffe och socker."

Denna invändning mister dock sin betydelse, om man i stället för att beskatta varan i sin helhet väljer endast det fabrikat deraf, som icke begagnas af den mindre bemedlade, och detta tobaksfabrikat utgöres af cigarrer. Man kan visserligen säga, att icke alla cigarrökare äro rika, och detta är onekligen riktigt. Men dessa konsiderationer för fattiga cigarrökare äro obehöfliga, då man lemna all annan röktoak obeskattad. De kunna då taga pipan i stället och finna sig inom en mycket kort tid deraf lika tillfredsställda.

Den, som finner sig icke hafva tillgångar nog att röka cigarr, kan derföre lätt undandraga sig hela denna skatt, hvilket förhållande är helt naturligt, alldenstund man lagt skatten på den dyraste formen af varan; då finnes lätt surrogaten att tillgripa.

Med bränvinsskatten eger ett alldeles motsatt förhållande rum. Der har man beskattat den billigaste förbrukningsformen, och något surrogat finnes ej att tillgripa. Antingen måste man aflägga en vana, som blifvit ett behof, eller underkasta sig skatten.

Då man nu genom fördyrandet af bränvinet pålagt en skatt, som hufvudsakligen träffar den fattigare samhällsklassen, så torde det kunna sättas i fråga,

huruvida man icke, från synpunkten af rättvisa, skulle kunna fordra en motsvarande skatt på den bemedlade. Jag anser så, och detta så mycket mer, som de bemedlade ändock komma i en bättre ställning, så till vida att de mycket lättare än de obemedlade kunna undandraga sig sin skatt.

Från synpunkten af det närvarande brydsamma finansiella tillståndet torde ej vara klokt att låta denna lätt tillgängliga inkomstkälla ligga obegagnad. I synnerhet, som man, genom dess anlåtande, kan blifva i tillfälle att minska på andra mera tryckande skattetitlar, om den nuvarande beräkningen af statsinkomsterna skulle visa sig vara riktig.

Från politisk synpunkt torde ej heller vara skäl att uppskjuta, då denna skatt, under förutsättning af minskning på annat håll, säkerligen skulle blifva utan missnöje mottagen af landet.

I fråga om sättet för uppbörden af en cigarrskatt torde man ej behöfva mycket tvista. Den enda praktiska utvägen är väl att bestämma, det alla cigarrer, som i landet försäljas, skola vara försedda med stämplar, beräknade efter den skatt per skålpund, som kan komma att åsättas.

Stadgandet härom måste dock vara enkelt och bestämdt, om det icke skall kunna eluderas. Ty om fabrikanter och importörer blifva de ende, som kunna innehafva ostämplade cigarrer, blifver kontrollen betydligt lättare. Den ränteförlust, som uppstår genom att desse personer nödgas ligga i förskott för sina afnämare, kan motvägas derigenom, att Staten mot godkänd säkerhet lemnar någon tids kredit utan ränteberäkning på stämplarne. Skulle man under någon omständighet tillåta försäljning af ostämplade cigarrer, så blefve följden säkerligen underslef, i likhet med hvad som nu eger rum med försäljning af femton kannor bränvin.

Huruvida det minimum, som kan tillåtas till beskattning, bör vara en ort eller flera, t. ex. fem eller tio, är deremot en fråga, hvarom tankarne kunna vara delade, men betyder väl icke just mycket. Motionären håller före, att fem ort bör vara minimum. Han har dervid ledts af den föreställning, att obehaget för köparen deraf, att han nödgas köpa minst fem ort cigarrer är mindre än olägenheten att stämpla och kontrollera sådana obetydligheter, som en cigarr och ett öres stämplars skulle vara.

Ett förhållande, som vid fråga om beskattning af cigarrer omöjligen kan förbigås, är, huruvida motsvarande tull å cigarrer är lämplig. Det saknas nemligen icke anledning till den förmodan, att en icke obetydlig smuggling af cigarrer pågår. De officiella uppgifterna gifva vid hand, att endast en sjuttondedel af efter medelberäkning för fem år i landet förbrukade cigarrer skulle vara utifrån införda. Då man ser den mängd af utländska cigarrer, som förekommer, så må det förlåtas, om man har svårt för att sätta tro till denna uppgift. Om

derföre tullen på cigarrer nedsattes till hvad den skäligen borde vara, så skulle statsinkomsterna deraf troligtvis ej förminskas och den cigarrökande allmänheten få något vederlag för pålagd cigarraccis.

Enligt de officiela uppgifterna utgör, i medeltal för fem år, den kvantitet cigarrer, som skulle i landet årligen förbrukas, 645,197 skålpund, häri både importen och inhemsk fabrikation sammanräknade.

Om man nu skulle pålägga en skatt af en Riksdaler skålpundet, så skulle denna skatt följaktligen inbringa lika många Riksdaler.

Den till följd af prisstegringen minskade förbrukningen torde uppvägas af minskad smuggling.

Efter beräkning af hundra cigarrer af mindre sort och femtio cigarrer af större nu brukliga slag, skulle denna beskattning åstadkomma en förhöjning i priset af en till två Riksdaler på hundra stycken cigarrer.

På grund af hvad nu blifvit anfördt, får jag derföre föreslå,

att alla cigarrer, som i landet försäljas, skola vara försedda med stämplor till ett värde, som skall beräknas efter en Riksdaler på skålpundet;

att försäljning af ostämplade cigarrer må behandlas i analogi med olofflig utskänkning af spirituosa; och

att de åtgärder, som blifva en följd af ett sådant stadgande, måtte vidtagas; samt

att nuvarande tull å cigarrer nedsättes så mycket, att frestelsen till smuggling blifver betydligt förminskad.

Jag anhåller om remiss af denna motion till Bevillnings-Utskottet.

Stockholm den 27 Januari 1868.

G. Ehrengrenat.